

arrest nr. 72.474 van 16 maart 1998 is gewijzigd door
arrest nr. 76.836 van 10 november 1999

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 72.474 van 16 maart 1998
in de zaak A. 42.642/IX-21.**

In zake : 1. Honoré ANCIAUX,
2. Anne-Marie RUYSEN,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat H. VANDENBERGHE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
August Reyerslaan 171

tegen :

het Openbaar centrum voor maatschappelijk
welzijn van GENT.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat op 25 juni 1990 namens Honoré ANCIAUX, geneesheer-specialist in de fysiotherapie, en Anna-Marie RUYSEN, geneesheer-specialist in de radiologie, werd ingediend door hun raadsman H. VANDENBERGHE, advocaat te Brussel, om de vernietiging te vorderen van "de beslissing genomen door het beheerscomité van het O.C.M.W.-ziekenhuis de Bijloke te Gent op 11 april 1990, waarbij beslist wordt verzoekende partijen ambtshalve op rust te stellen, met ingang van 1 juli 1990, aan verzoekende partijen officieel medege-deeld met een schrijven van 27 april 1990";

Gelet op het arrest nr. 35.481 van 14 augustus 1990 waarbij de schorsing van de tenuitvoer-legging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur A. VANDENDRIESSCHE;

Gelet op de beschikking van 25 oktober 1993 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van verzoekers;

Gelet op de beschikking van 20 augustus 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 15 september 1997;

Gehoord het verslag van de Eerste voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat L. WYNANT die, loco Advocaat H. VANDENBERGHE verschijnt voor verzoekers, en van Advocaat O. DUGARDYN die, loco Advocaat P. DEVERS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur B. THYS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoekers zijn geneesheren, in vast verband benoemd in het ziekenhuis "De Bijloke" te Gent, de eerste in een voltijdse betrekking in de dienst Fysiotherapie (diensthoofd), de tweede in een driekwart betrekking in de dienst Radiologie (diensthoofd).

1.2. Op 14 maart 1990 beslist het Beheerscomité van het ziekenhuis "De Bijloke", onder verwijzing naar het saneringsplan van 28 december 1989 en naar de gemeenteraadsbeslissing om vastbenoemden vervroegd te pensioneren, de bepalingen van hoofdstuk VI van de programmawet van 22 december 1989, waarbij een vervroegd pensioen wordt ingesteld voor de vastbenoemde personeelsleden van de gemeenten die met de toezichthoudende overheid een leningsovereenkomst hebben gesloten waaraan voorwaarden inzake financiële gezondmaking zijn gekoppeld, toepasselijk te maken op het personeel van het ziekenhuis "De Bijloke", de personeelsleden van het ziekenhuis, die op 31 december 1989, respectievelijk 31 december 1990 de leeftijd van 60 jaar bereiken en die op 1 juli 1990, respectievelijk 1 juli 1991 20 aanneembare dienstjaren tellen voor de opening van het recht op pensioen, ambtshalve op rust te stellen met ingang van 1 juli 1990, respectievelijk 1 juli 1991 en de ambtshalve op rust gestelden "kwantitatief" niet te vervangen.

1.3. Op 11 april 1990 neemt het beheerscomité van het ziekenhuis dan de beslissing om een aantal met name genoemde personen, waaronder de twee verzoekers, die op 31 december 1989 de leeftijd van 60 jaar bereikt hadden en 20 voor het pensioen aanneembare dienstjaren telden, ambtshalve op pensioen te stellen met ingang van 1 juli 1990.

1.4. Die beslissing wordt aan de beide verzoekers op 30 april 1990 ter kennis gebracht.

1.5. Bij brief van 12 juni 1990 dienen de twee verzoekers een bezwaarschrift in bij de provinciegouverneur.

2. Over de ontvankelijkheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de verwerende partij een exceptie met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep opwerpt; dat zij betoogt dat, aangezien verzoekers blijkens hun brieven van 9 maart en 6 juni 1990 aan de algemeen directeur van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn tot tweemaal toe hebben ingestemd met hun oppensioenstelling, zij er nu geen belang meer bij hebben om bij wege van een annulatieberoep op te komen tegen de akte waarbij tot die oppensioenstelling wordt beslist;

2.2. Overwegende dat verzoekers van hun kant doen gelden dat de lezing van de twee bewuste brieven aantoonst dat zij op geen enkel ogenblik afstand hebben gedaan van de te hunner beschikking staande rechtsmiddelen tegen de oppensioenstelling; dat zij in de brief van 9 maart 1990, als antwoord op een uitnodiging van het bestuur, hebben geschreven dat zij "in elk geval niet op rust wensen gesteld te worden" en dat zij in de brief van 6 juni 1990 hebben aangegeven dat zij niet discriminerend mogen worden behandeld;

2.3. Overwegende dat beide verzoekers op 9 maart 1990, in antwoord op een vraag dienaangaande van de ziekenhuisdirecteur, inderdaad hebben geschreven dat zij ermee akkoord gingen om een "aannemingscontract" te ondertekenen "omdat (zij) in elk geval niet op rust wensten te worden gesteld" en dat zij in die brief ook voorbehoud maakten voor hun "rechten van alle aard"; dat zij vervolgens in de brief van 6 juni 1990, op een ogenblik dat er reeds definitief over hun situatie beslist was, hebben aangedrongen om een "aannemingscontract" aangeboden te krijgen;

2.4. Overwegende dat de verwerende partij het wil doen voorkomen alsof verzoekers met het bestuur een

dading hebben gesloten, er zich daarbij toe verbindend geen procedure in te leiden wanneer zij een "aanne-mingscontract" zouden aangeboden krijgen; dat die zienswijze niet opgaat; dat zelfs al zou worden aangenomen dat het niet tegen de openbare orde indruist dat het mogelijk zou zijn een rechtsonderhorige conventi-oneel te beletten zich tot de rechter te wenden, dan nog dient te worden vastgesteld dat er in casu geen sprake is van een dading, al was het maar omdat geen beslissing van het bevoegde orgaan van het bestuur wordt overge-legd; dat vervolgens vaststaat dat verzoekers inderdaad precies op dit stuk alle voorbehoud hebben gemaakt en dat tenslotte het aanvaarden van een andere, door hen minder gunstig gekwoteerde status niet betekent dat zij geen beroep meer kunnen doen op de mogelijkheden om in hun vroegere status van vast benoemd personeelslid hersteld te worden; dat om al die redenen de exceptie niet kan worden aangenomen;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1.1. Overwegende dat het bevoegde lid van het Auditoraat in zijn verslag ambtshalve heeft doen gelden dat blijkens de voorafgaande overwegingen van de beslissing van 14 maart 1990, zijnde de algemene beslissing om alle geneesheren die de in die beslissingen bedoelde leeftijd bereikt hebben ambtshalve op pensioen te stellen, en van die van 11 april 1990, waarbij verzoekers individueel op pensioen gesteld worden, terzake de bevoegdheid ervan uitgegaan wordt dat het beheerscomité de bevoegdheid om "namens de Raad van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op te treden" put uit het koninklijk besluit nr. 244 van 31 december 1983 en uit het koninklijk besluit van 21 december 1989, terwijl de raad voor het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn uitdrukkelijk en uitsluitend als het terzake bevoegde orgaan wordt aangewezen in artikel 278 van de programmawet van 22 december 1989;

3.1.2. Overwegende dat het oorspronkelijk door het koninklijk besluit nr. 244 van 31 december 1983 georganiseerde systeem van het afzonderlijk beheer van de ziekenhuizen, ingevoegd als artikel 94, § 2 e.v., van de organieke O.C.M.W.-wet, ervan uitging dat de ziekenhuizen "worden beheerd door een beheerscomité waarvan de Koning ... de samenstelling en de werking bepaalt"; dat de inhoud van de term "beheer" niet nader werd omschreven; dat het koninklijk besluit van 2 augustus 1985 de samenstelling van het beheerscomité bepaalt en de praktische werking ervan regelt; dat het beheerscomité van het ziekenhuis bevoegd is om "namens de raad voor maatschappelijk welzijn" een aantal handelingen te stellen, met name

"a) 'alle daden van dagelijks beheer die krachtens de wet niet uitdrukkelijk aan de raad zijn voorbehouden'.

b) 'binnen de goedgekeurde personeelsformatie personeel contractueel (te) ontslaan'.

c) 'besluiten nemen over opdrachten voor werken en diensten tot een door de raad te bepalen bedrag, voor zover daarvoor geen goedkeuring vereist is' (nadien, door de wet van 30 december 1988 vervangen door de bevoegdheid om besluiten te nemen tot een bedrag van 5.000.000 fr.) ...";

3.1.3. Overwegende dat de inhoud van het begrip "daden van dagelijks beheer" niet precies wordt omschreven; dat "de raad voor maatschappelijk welzijn andere bevoegdheden aan het beheerscomité kan overdragen welke overdracht van bevoegdheden evenwel steeds geheel of gedeeltelijk kan worden ingetrokken"; dat blijkens het verslag aan de Koning die delegatiemogelijkheid wordt ingelast "om een zo optimaal mogelijke werking van de instelling" te garanderen;

3.1.4. Overwegende dat het koninklijk besluit nr. 430 van 5 augustus 1986 aanpassingen heeft doorgevoerd, teneinde "aan de ziekenhuizen een grotere mate van autonomie te geven", zodat door "een meer rationeel

beheer progressief de tekorten der openbare ziekenhuizen weggewerkt kunnen worden"; dat "de voorgedij werd versoepeld"; dat een bepaling werd ingevoegd in artikel 44 van de organieke wet die aan de raad voor maatschappelijk welzijn de verplichting oplegt om, enerzijds, na advies van het beheerscomité van het ziekenhuis een afzonderlijke personeelsformatie voor het ziekenhuis vast te stellen en om, anderzijds, het administratief en geldelijk statuut van de personeelsleden van het ziekenhuis vast te stellen; dat twee gevallen werden toegevoegd aan de lijst van beslissingen die het beheerscomité in naam van de raad voor maatschappelijk welzijn mag nemen met betrekking tot het bepalen van de kostprijs van diensten verleend door het ziekenhuis aan andere diensten of aan derden en tot het vastleggen van werkgelegenheidsprogramma's met betrekking tot het ziekenhuis;

3.1.5. Overwegende dat door de wet van 30 december 1988, eensdeels, de verplichting opgelegd werd aan deficitaire ziekenhuizen om een saneringsplan op te stellen (art. 69 van de wet), met als corrolarium de uitbreiding van het beheerscomité met door de gemeenteraad aangewezen deskundigen (art. 94, § 9, van de O.C.M.W.-wet), en, anderdeels, in een bijkomende bepaling (art. 94, § 4bis, ingevoegd door art. 71 van de wet) ten aanzien van de bevoegdheid van het beheerscomité werd voorzien, luidend als volgt :

"De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, de bevoegdheden van het Beheerscomité, bedoeld in par 3, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, uitbreiden";

dat nog een bijkomende bepaling werd ingevoerd ten aanzien van de delegatie van bevoegdheden van het Beheerscomité naar de directeur van het ziekenhuis (art. 94, § 10), luidend als volgt:

"Zolang de beheersrekeningen van het ziekenhuis financieel in evenwicht zijn, kan het Beheerscomité bepaalde van zijn bevoegdheden delegeren aan de directeur van het ziekenhuis. Deze overdracht kan evenwel steeds geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken.

Voor de handelingen van de directeur die namens het Beheerscomité worden verricht en waarvoor met toepassing van de bepalingen van deze wet een advies, goedkeuring of machtiging is vereist, dient de beslissing van de directeur rechtstreeks te worden onderworpen aan het oordeel van dezelfde toezichthoudende overheden als dit het geval zou zijn geweest indien het Beheerscomité daaromtrent zelf een beslissing had genomen";

3.1.6. Overwegende dat het koninklijk besluit van 21 december 1989 uitvoering heeft gegeven aan het voormelde artikel 94, § 4bis; dat onder meer in het voorvermelde koninklijk besluit van 2 augustus 1985 na artikel 22 een artikel 22bis werd ingevoegd, luidend als volgt: "zolang de beheersrekening van het ziekenhuis financieel niet in evenwicht is, worden de bevoegdheden van de Raad ten aanzien van het ziekenhuis uitgeoefend door het beheerscomité.

Aan de in het vorige lid bedoelde overdracht van bevoegdheden komt een einde zodra de beheersrekeningen van het ziekenhuis financieel weer in evenwicht zijn";

3.1.7. Overwegende dat de programmawet van 22 december 1989 op een algemene wijze, dus niet bepaald ten aanzien van het afzonderlijk beheer van de O.C.M.W.-ziekenhuizen, in zijn hoofdstuk VI ("Vervroegd pensioen voor de personeelsleden van de gemeenten en van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die met hun voogdijoverheid een leningsovereenkomst hebben gesloten, waaraan voorwaarden inzake financiële gezondmaking zijn gekoppeld") in art. 277 bepaalt : "Dit hoofdstuk is van

toepassing op de vastbenoemde personeelsleden van de gemeenten en van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die met hun voogdijoverheid een leningsovereenkomst hebben gesloten waaraan voorwaarden inzake financiële gezondmaking zijn gekoppeld. (...)" en in artikel 278. "In afwijking van iedere andersluidende wettelijke, reglementaire of contractuele bepaling, kan de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn beslissen om alle personeelsleden beoogd bij dit hoofdstuk ambtshalve op rust te stellen (...);

3.1.8. Overwegende dat uit het hiervoor aangehaalde artikel 278 van de programmawet van 22 december 1989 volgt dat enkel de raad voor maatschappelijk welzijn bevoegdheid heeft om te besluiten dat - en onder welke voorwaarden - personeel vervroegd zal afvloeien; dat in voorliggend geval de algemene beslissing terzake niet door de raad voor maatschappelijk welzijn werd genomen, maar wel door het beheerscomité op 14 maart 1990; dat die beslissing dan ook onwerkzaam is en er dus ook - door welke overheid dan ook - geen individuele toepassing van gemaakt kan worden;

3.1.9. Overwegende dat het ziekenhuis "De Bijloke" volgens niet betwiste gegevens deficitair was op het ogenblik dat de algemene beslissing van 14 maart 1990 tot ambtshalve pensionering en de individuele toepassingsbeslissing van 11 april 1990 werden genomen, zodat er blijkbaar van uitgegaan werd dat mits toepassing van artikel 2 van het eerder aangehaalde koninklijk besluit van 21 december 1989, de bevoegdheden van de raad voor maatschappelijk welzijn ten aanzien van het ziekenhuis worden uitgeoefend door het beheerscomité; dat op grond van artikel 94, § 4bis, van de O.C.M.W.-wet dat toelaat de bevoegdheid van het beheerscomité uit te breiden "het koninklijk besluit van 21 december 1989 de bevoegdheid geeft om de bevoegdheden voor de Raad voor maatschappe-

lijk welzijn "ten aanzien van het ziekenhuis" uit te oefenen;

3.1.10. Overwegende dat de wet aan het beheerscomité een aantal bevoegdheden heeft toegekend waarin het "namens de raad voor maatschappelijk welzijn" handelt (art. 94, § 3); dat de raad voor maatschappelijk welzijn de bevoegdheid werd gegeven "andere bevoegdheden" aan het beheerscomité "over te dragen" (artikel 94, § 4) en de Koning de bevoegdheid werd gegeven de in § 3 aangegeven bevoegdheden "uit te breiden" (artikel 94, § 4bis);

3.1.11. Overwegende dat de uitbreiding van de lijst van bevoegdheden die voor delegatie in aanmerking komen, er niet kan op neerkomen dat de Raad alle bevoegdheden zou kunnen overdragen, zonder een uitdrukkelijke aanwijzing van de wetgever; dat zulks a fortiori geldt ten aanzien van zulke belangrijke beslissingen als de vaststelling van algemene uitzonderlijke voorwaarden terzake van de ambtshalve oppensioenstelling en de toepassing op individuele gevallen; dat aangezien de bestreden beslissingen van dit beginsel betreffende de hiërarchie van toepasselijke wets- en reglementaire bepalingen afwijken, zij dan ook moeten worden vernietigd,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt "de beslissing genomen het beheerscomité van het O.C.M.W.-ziekenhuis de Bijloke te Gent van 11 april 1990, waarbij beslist wordt Honoré ANCIAUX en Anne-Marie RUYSEN ambtshalve op rust te stellen, met ingang van 1 juli 1990".

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zestien maart 1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 76.836 van 10 november 1998
in de zaak A. 42.642/IX-21.**

In zake : 1. Honoré ANCIAUX,
2. Anne-Marie RUYSEN,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat H. VANDENBERGHE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
August Reyerslaan 171

tegen :

het Openbaar centrum voor maatschappelijk
welzijn van GENT.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat op 25 juni 1990 namens Honoré ANCIAUX, geneesheer-specialist in de fysiotherapie, en Anna-Marie RUYSEN, geneesheer-specialist in de radiologie, werd ingediend door hun raadsman H. VANDENBERGHE, advocaat te Brussel, om de vernietiging te vorderen van "de beslissing genomen door het beheerscomité van het O.C.M.W.-ziekenhuis de Bijloke te Gent op 11 april 1990, waarbij beslist wordt verzoekende partijen ambtshalve op rust te stellen, met ingang van 1 juli 1990, aan verzoekende partijen officieel medege-deeld met een schrijven van 27 april 1990";

Gezien het arrest van de Raad van State nr. 72.474 van 16 maart 1998 waarbij de bestreden beslissing vernietigd wordt;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het arrest nr. 72.474 van 16 maart 1998 een materiële misslag bevat; dat artikel 1

van het dictum dient te worden gelezen als hierna vermeld,

B E S L U I T :

Enig Artikel.

In het arrest nr. 72.474 van 16 maart 1998 wordt artikel 1 van het dictum vervangen als volgt :

"Artikel 1.

Vernietigd wordt 'de beslissing genomen het beheerscomité van het O.C.M.W.-ziekenhuis de Bijloke te Gent van 11 april 1990, waarbij beslist wordt Honoré ANCIAUX en Anne-Marie RUYSEN ambtshalve op rust te stellen, met ingang van 1 juli 1990'".

Ingevolge zijn emeritaat wordt Eerste Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN vervangen door Voorzitter J. BORRET voor het bijwonen van de uitspraak van het arrest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tien november 1900 achtennegtig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	voorzitter,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

J. BORRET.